

LA CAMPANA DE GRACIA.

DONARÁ AL MENOS UNA BATALLADA CADA SEMANA.

CADA NÚMERO **5** CÉNTIMS PER TOT ESPANYA.

Números atrassats: 10 céntims

ADMINISTRACIÓ Y REDACCIÓ: Llibreria Espanyola, Rambla del Mitj, 20, botiga.
BARCELONA

PREU DE SUSCRIPCIÓ: Fora de Barcelona cada trimestre ESPANYA pesetas 1'50
Cuba y Puerto-Rico, 2.—Estranger, 2'50

PLANTEJANT LAS REFORMAS

Fer mes que l'emblanquinin, tart ó d'hora tornarà á posarse negra.

LA TRAGEDIA ANARQUISTA

La Sentencia

ARRIBÀ diumenge la sentència dictada en última instancia pel Consell Suprem de guerra y marina en lo procés anarquista. Lo fallo rigorós pronunciat pel Consell reunit á Montjuich quedà notablement atenuat. Las vuit sentencias de mort primitivament proferidas se reduhiren á cinch, recayent en los acusats Ascheri, Nogués, Molas, Mas y

Alsina.

Sigueren condemnats á 20 anys de cadena temporal los acusats Callis, Claveria, Vilella Cristófol, Vila Valls, Pous Vilaplana, Ceperuelo Hernández, Solé Gabaldá, Melich Alemany, Baldomero Oller, Cusidó Baró y Torrents Ros. A 18 anys de la mateixa pena Epifani Caus, Joan Batista Oller y Joan Casanovas Viladelprat. Y á 10 anys de presidi major: Joan Sala, Cristófol Soler, Mateu Ripoll, Joseph Mesa, Francisco Lis, Anton Costa y Llorens Serra.

Los demás acusats en un número que passa de 60 sigueren absolts.

Distingi'l Consell Suprem entre 'ls autors y co-autors del fet, y 'ls cómplices per haver assistit á las reunions secretas about aquest signé tramit ó per haver contribuït á l'adquisició dels instruments del crim, y entre aquells altres acusats, que havian assistit sols á las reunions públicas del Centre de carreters, reunions perfectament licitas y en las quals si bé 's feyan colectas, no está probat que aquestas se destinessin á facilitar la perpetració de cap crim.

La Sentencia del Suprem tornarà la tranquilitat á un gran número de familias que durant molt temps han passat las majors angúnias. Basta saber que contra alguns dels acusats absolts lo fiscal inferior demanava la pena de mort. En aquestas se troba lo jove advocat Sr Corominas, á qui may ningú havia conegut com á anarquista, y si sols com un esperit investigador, dedicat al estudi de la sociología. Per poch las sevas reconegudas aficcions científicas li costan ben caras. Afortunadament tant ell com alguns altres que van trobarse complicats en lo procés anarquista, una vegada reconeguda la seva ignocencia podrán retornar á la societat ab lo front alt y la conciencia tranquila.

Preparatius d'execució

A las quatre de la matinalada del dillúns sigué notificada la sentencia als cinch reos condemnats á mort. Tomás Ascheri escoltà sense inmutarse 'l terrible fallo y 'l firmá. Nogués y Molas demostraren molta serenitat y 'l últim se retirá de la secretaria, ahont 'l acte tenia lloch, cantant 'l himne anarquista: Mas y Alsina donaren mostres de un gran abatiment, en especial lo primer.

Transformats los calabossos en capellas, comensá pels cinch reos aquell anguniós periodo de 24 horas que precedeix á tota execució capital.

Sols als germans de la Pau y la Caritat els sigué permés assistir als reos, fentlos contreure avants lo compromís formal de abstenirse en absolut de donar detalls á la premsa ni á ningú dels episodis que ocorreguessen. Las familias dels reos passaren á visitarlos de dos á cinch de la tarde. Ocorregueren las commovedoras escenas que son de suposar. Mare y esposas sortiren del castell plorant. Algunas s'abstingueren de contar al públich qu'esperava en las inmediacions de la fortaleza, lo que havia passat en l'entrevista; otras en cambi ho explicaren, responnet á las preguntas que se 'ls feren.

Algúns dels reos protestavan de la seva ignocencia; altres com Nogués se queixavan dels mals tractes que, segons digué, havia rebut.

A primeras horas de la nit, s'efectuaren dos casaments: el

138

de Ascheri y l' de Más. Un y altre vivian amistosats, l' un ab la viuda, l' altre ab la filla del anarquista Borrás. En Mas tenia dos fills de aquesta última. Las que sigueren nuias en tan trista ceremonia foren trasladadas al castell en un cotxe desde la presó ahont se troban detingudas á disposició de l' autoritat. L' Ascheri y en Más se casaren canónicament ab ellas. Desde molt temps venia preparantse aquesta boda, trobant tant l' un com l' altre l' ajnda eficaç de alguns sacerdots y de las autoritats militars y eclesiásticas que s' esforcaren molt en lograr la seva conversió al catolicisme y la retractació de las sevas ideas anárquicas y ateas.

En cambi s' estrellaren en la resistencia de Nogués, tots quants s' esforcaren en convence'l de qu' era convenient donar carácter canónic al matrimoni civil que havia contret. Tant ell com en Molas y l' Alsina retxassaren reiteradament los ausilis dels ministres de la religió catòlica y dels Jesuitas que degueren limitar-se á prodigarlos á n' en Más y l' Ascheri.

L' autoritat militar ha comunicat á alguns periódichs diaris las cartas de retractació escritas y firmadas per l' autor material del atentat del Carrer de Cambis nous y de un de sos coautors mes actius. La circumstancia de trobarnos baix la presió de la suspensió de garantias ens impedeix comentar uns documents que s' prestan per cert á consideracions molt especials.

Dels reos en capella, l' únich que no estava lligat era Ascheri. Els que l' vegeren afirman que durant lo seu llarch cautiveri havia posat carns y estava plé de salut, ab l' esperit molt seré y tranquil. En Más, en cambi, era presa de una forta excitació nerviosa. Efectuat lo casament abrássá á la seva muller y li doná una metxa de sos cabells com á recort. Barrejava ab molta freqüencia las llágrimas ab las riallas.

En Nogués, en Molas y l' Alsina dormiren poch y algún d' ells menjá bastant, sense reparar en la terrible sort que li esperava.

Colocats en filera, en lo mateix ordre en que havian sortit del castell á uns tres metros de distancia ls uns dels altres, Ascheri besá l' Sant Cristo que li presentá un capellá: los demás reos, inclús en Más, se negaren á ferho. Després se miraren y Alsina cridá «¡Soch ignocent!» A aquest crit s' hi uniren els de Más, Molas y Nogués, donant vivas á l' anarquia y á la revolució social y moris á la Inquisició y exclamacions de «¡Assessins!» «¡Ens han dat martiri!» Los de policia anavan á caure sobre ells; mes ho impedí l' major de plassa. Ascheri sigué l' únich que permanesqué mut é impassible.

Lo piquet encarregat de l' execució estava á punt. Los reos reberen ordre d' agenollarse. Al ferho exclamá en Más dirigit-se als soldats: «¡Acosteuvos mes!» En Molas cridá dos vegadas «¡Foch!»—L' oficial feu la senya, soná la fatídica descarga y caygueren en posiciones violentas, primer l' Alsina, casi seguidament en Más, l' Ascheri y en Molas. Sols en Nogués continuava agenollat, completament ilés ó ferit lleugerament: passejá un moment la vista sobre ls cossos de sos companys y quan girava la cara als soldats, á la ven de «¡Fuego!» de un oficial ressoná una segona descarga y caygué ab lo rostre desfet y sanguinolent. Se dispararen després vint ó trenta tiros aisllats dirigits á rematar als ferits.

Quan lo metje forense reconegué ls cadavres dels reos observá qu' en Más vivia encare. Li fon disparat un tiro que no l' tocá: un segon tiro li destrossá l' cráneo. Aquest darrer episodi de l' execució impresioná tristement al públich que la presenciava.

Los cadavres sigueren transportats incontinent al cementiri del Sud Oest: els del Ascheri y en Más, en caixas que ostentavan una creu; los tres restants, en altrás caixas sense cap insignia. Los dos primers sigueren inhumats en la fossa comú del cementiri católich y ls tres últims en la del cementiri neutre. No s' permeté en absolut l' entrada del públich á la Necrópolis.

Colón, núm. 23, 2. ^a Companyia: ferit en acció de guerra —Viu: en la fonda de l' estació de Fransa...	20
Socorro al soldat <i>Miquel Garau</i> , del Regiment provincial de Balears, 7. ^a Companyia; pateix d' una hernia y te febres.....	20
Socorro al soldat <i>Pere Ferré</i> , del Regiment d' Assia, núm. 55; pateix del pit.—Viu: Carrer Espaseria, núm. 2, 3. ^r	20
	100
Existencia en 1. ^r de Maig.....	1,215
Existencia avuy.....	1,115

EXECUTADA la sentència dictada contra ls anarquistas, sembla que ja seria hora de que en la provincia de Barcelona s' aixequés la suspensió de las garantias constitucionals.

Prompte farà un any que dura aquest dítxós estat excepcional en perjudici del dret que tenen tots los habitants de la provincia á viure la vida de la ley.

Se comprén que la suspensió de las garantias vinga que ni pintada á las autoritats, per tallar y cusir en totas las cosas, á la mida del seu gust y sense destorb de cap mena. Pero sempre s' ha de tenir en compte que las lleys s' han fet per cumplirse y no per tenirlas desadadas. Deixantlas molt temps sense exercici, acaban per rovellar-se y després costa moltíssim de ferlas marxar com cal.

Prou desgracia ha tingut Barcelona ab las malehidas bombas anarquistas, perque á pretext d' ellas y per un espay de temps tan llarch, haja de sufrir aquesta especie de asfixia legal.

Al mitj de la riera de Teyá s' aixecava imponent, hermós un arbre conegut per *Pi de n Barrera*, que segons s' assegurava era tres vegadas centenari.

Donchs días enera esclatá un temporal desfet y l' famós Pi que tantas tempestats havia desafiat, caygué fet á trossos.

Está vist que no hi há res al mon, ni arbres ni institucions, que pugan resistir l' empenta del huracá.

Que no ho olvidin ni ls encarregats de bufar, ni ls condemnats á rebre un día ó altre las bufadas de ple á ple.

Ja s' han tornat á posar en moviment las consabudas damas madrilenyas reclamant que l' govern no permeti l' obertura de una capella y un colegi que una societat protestant ha construït en las aforas de Madrid.

Y de las lleys del Estat que toleran la práctica de tots els cultos, qué n' hem de fer, senyoras damas que de tant católicas com volen ser, fins se tornan protestants? ¡Ey! Protestants contra l' protestantisme!

Pensin aquestas bonas senyoras que qui s' arrima massa á las sotanas se posa en ridicul.

Y sobre tot no olvidin may que als capellans que ja tenen lo qu' es de Deu, no es just ni evangélich voler que se ls dongui lo qu' es del César.

La mort repentina del insigne autor dramátich D. Joseph Feliu y Codina ha causat, especialment á Catalunya, un dolor inmens.

Escriptor catalá y castellá á la vegada, á forsa de talent y de constancia havia anat conquistantse un nom justament celebrat ensá y enllá del Ebro. Després de sos últims éxits teatrals se colocá en un lloch eminent, entre ls escassos autors dramátichs espanyols de primera fila.

LA CAMPANA DE GRACIA que tenia l' honor de constarse en lo número de sos amichs y admiradors, envia lo pésam mes sentit á la desconsolada familia del difunt.

Demá diumenje, eleccions municipals per tot Espanya ab lo seu corresponent corteig de falsedats, abusos, tupinadas, excéssos, violencias y demás gracias del repertori caciquístich.

Los republicans farán bé en pendre una activa part en las eleccions; no sols en aquells pobles ahont contan ab elements bastants per obtenir lo triunfo que mereixen, sino també en aquells altres ahont tinguin la seguretad de ser ventsuts per las malas arts del adversari.

Obligantlo á emporcarse es com se l' desacredita. Y á veure si á copia d' excitarli la diarrea de ilegalitat, logréim al últim que s' escoli.

CARTAS DE FORA.—*Tremp*.—Lo diumenje passat, lo nostre enotanat, que per mes senyas es guenyo, ns va esbalotar desde la trona perque hi hagué qui en diumenje s' va permetre fer una prempsada de vi, y perque un comerciant en lo mateix dia

LOS VERDADEROS ENTUSIASMAS

Esperant que arribi per veure com está del fetje.

Desde la una de la matinata s' observá per la Rambla un moviment inusitat en semblants horas, que aná creixent, á mida que transcurrian las horas. Eran moltas las personas que s' disposavan á trasladarse á la vehina montanya á presenciari l' acte tremendo de la justicia humana. Contribuí á excitar l' interés y á avivar la curiositat del públich lo moviment de tropas que ab alguns intervals s' encaminavan á Montjuich. Soldats de infanteria y de caballeria, numerosas forsas de la guardia-civil y tota la policia de Barcelona prengueren militarment la montanya, se destacaren en tots los camins y avingudas, y trassaren en certa manera l' camí que havia d' recorre la multitud dels curiosos.

Feya una nit fosca y freda que servia de fondo á aquell quadro tétrich y misteriós. Ab las primeras llums de l' auba s' desvanesqué la boyrina qu' embolcallava l' altura d' Montjuich. Lo quadro adquiri color de vida y gran moviment. Al peu de la montanya la feynera ciutat se despertava per entregarse á son treball quatiadí. Dintre del castell barrat y silenciós cinch homes contavan sos darrers instants. En las inmediacions del foso ahont devia consumarse l' suplici, agitava una multitud abigarrada que no baixaria de 1.000 personas, buscant totas lo siti mes apropósit pera presenciari lo. Distribuïda per distints punts de la montanya la forsa pública estava percebuda y vigilant.

Lo fusellament

Avans de las cinch sortiren del castell per la poterna a banda de cornetas y algunas companyas del batalló de cassadors de Figueras, prenent posiciones en lo foso. A las cinch y deu minuts aparequé l' tétrich corteig. Davant, lo jutje instructor, l' seu sacretari, lo sargento Más y l' major de plassa: á continuació rodejats de capellans, custodiats per la policia, lligats ab los cotxes enera ab cordas qual extrem sostenia un soldat los cinch reos pel següent ordre: Ascheri, Más, Molas, Alsina y Nogués: lo primer portant brusa de color blau, Más un vestit de color fosch, Molas brusa blava curta, Alsina americana fosca y Nogués brusa llarga y blanca; tots cinch calsant espardeñyas y tots cinch ab lo cap descubert. Marxavan ab aplom, tranquils en apariencia. Ascheri indiferent passejava la mirada pel públich; Más somreya ab ironia.

Tal ha sigut, breu y fidelment relatat, l' últim incident, com si diguessem lo desenllás de l' horrible tragedia del carrer de Cambis nous.

No son los momentos actuales los mes propis pera fer comentarios. Per tal motiu imposém á la nostra ploma la parquetat com un deber.

Lo únich que desitjém de tot cor es que semblants espectaculos, pel bé y per la pau social, no tinguin de repetir-se mes.

Procurin los poders públichs millorar en lo possible la sort de las honradas classes treballadoras; esmérinse totas las personas de sentimientos nobles en afansar las corrents humanitarias y de fraternitat entre totas las classes sociales; contribueixi tothom á que cessi tota causa de disgust que pugna donar pretext á cap criminal á disfassar la seva maldat ab la máscara de un desitj injustificat de redempció. La millora de las classes obreras no s' realisarà may per medi de delictes tan espantosos com els que han consumat en aquestos últims temps los terroristas. Ans al contrari: la reacció política y clerical troba en ells un punt de apoyo molt ferm; la llibertat civil tant necessaria á la vida pública com l' ayre atmosféric als pulmons se va enratint, y en un instant se posa en perill la conquista del dret y de la justicia, realisada en honor y dignitat dels ciutadans pels esforsos heróichs de una serie de generacions apassionadas del progrés en las costums, en las ideas y en las institucions.

P. K.

LA CAIXA DELS SOLDATS

	Pessetas.
Socorro al soldat <i>Joan Martí</i> , del Regiment d' Assia, núm. 55; pateix de tuberculosis pulmonar.—Viu: Carrer del Este, núm. 5, 4. ^r	20
Socorro al soldat <i>Joseph Estorach</i> , del Regiment de Sicilia, núm. 7; pateix d' un tumor á la melsa.—Viu: Carrer de Sant Martí, núm. 10, 1. ^r , 3. ^a	20
Socorro al soldat <i>Joaquim Marín</i> , del Regiment de	

va acabar de piutar la botiga.—Si 'ls que aixó predicen s'abs-tinguessin de treballar en lo seu ofici els días de festa qu' es quan mes feyna fan, ó á lo menos la efectuessin sense cobrarla, donarian un exemple que sempre seria mes persuassiu que sas paraulas. Mes aixó de dir:—«Fes lo que dich y no miris lo que faig» es molt cómodo; pero no conduheix á res.

* * * **Banyolas.**—Los capellans de Santa Maria y del monestir las han empresas tant desde 'l púlpit, com en lo carrer y fins dintre de las casas contra 'l colegi Costa de aquesta vila, á pretext de que no fa aná 'ls noys á missa, ni á confessar per la Quaresma; pero en realitat perque 'ls professors de dit colegi son republicans y no 'ls convé als ensotanats que aquestas idees s' arrelin en la nostra vila. Tant es aixis, que havent de pendre la primera comunió sat alumnos del indicat colegi, un mossén els descarregá uns sermons terribles, y arribá al extrém de avistarse ab los pares respectius dels noys, dibentlos 'hi que si volian que aquests combreguessin, havian de treure 'ls del colegi. Ab tal motiu s' ha armat á Banyolas un escándol mes que regular.

L' ARCH

AM ensá, pam enllá, detall més, detall menos—perque en aquest temps de convencionalisme polítich, histórich y literari no hi ha que anar ab gayres escrípols ni miraments—any's enrra va passar el següent cas:

El poeta Camprodón topá ab una comedia francesa que va agradarli.

—Aniria bé—va dirse—arreglada al espanyol.

Pero no trobantse ab humor per ferho ó no disposant del temps necessari per empendre la tasca, agafá l' original francés... y cap á veure al insigne Narcís Serra.

—Mira, 't porto feyna.

—¿De qué 's tracta?

—Quédát aquesta comedia, llegeixla ab atenció y escriumela en castellá y en vers... pel meu compte.

—Es á dir, traducció y versificació....

—Aixó mateix: no ho entretinguis.—

En Serra, fácil com ell sol y enamorat del assumpto, prengué 'l llibre, y trás trás, convertí 'l obra francesa en una graciosissima comedia castellana, versificada, además, ab l' elegancia ab que ell sabia ferho.

Llest el treball, el poeta 'l portá á n' en Camprodón, s' entengueren... y ja no 's parlá més de la cosa.

Pero temps després, ja imprés el llibre, en Serra 'l veié, y ab la estupefacció que qualsevol pot imaginar-se, va llegir en una de las primeras planas y en lletres d' adorno, aquestas ratillas:

«A la Marquesa de...
dedica esta obra,
Camprodón.»

En Serra 's quedá un moment indecís; pero immediatament agafá la ploma, y á continuació de la dedicatoria hi posá aquestas quatre lineas:

«Si la comedia es francesa
> y los versos míos son,
> ¿qué demonio Camprodón
> le dedica á la marquesa?»

M' ha portat aquest cas á la memoria l' aparato que avuy está desplegantse á Barcelona pera rebre al general Polavieja, próxim á arribar de Filipinas.

Al davant de las Dressanas están aixecantli un arch.

—¿Per qué?

—Perque en Polavieja ha vensut l' insurrecció filipina—contestará segurament algú del gremi.

Esbrinémho una mica.

Segons s' ha dit en lletres de motllo, y tothom ha tingut ocasió de llegirho, don Camilo va limitar-se á seguir en la campanya de Cavite 'l plan que 'l general Blanco havia trassat avans de tornar cap aquí.

De modo que tenim ja que 'l plan es de 'n Blanco, es dir la comedia es francesa....

Las operaciones materiales, la direcció inmediata de l' exercit, l' atach de Silang, Salitrán y Cavite já cárrech de qui van estar?

De 'n Lachambre. En Polavieja 's trobava malament, no podia montar á caball, y ben á pesar sen se veié obligat á confiar al general Lachambre la execució del plan... que havia ideat en Blanco.

Lo cual que, si com primer hem vist la comedia es francesa, ara venim á trobarnos ab que 'ls versos son... de 'n Lachambre.

¿Per qué, donchs—torném á preguntar—s' aixeca davant de las Dressanas un arch al general Polavieja, que no ha concebut la comedia ni ha escrit los versos?

Si 'l plan fou obra de 'n Blanco y l' executá en Lachambre, ¿qué dimontri don Camilo

hi tindrà que veure ab aquest arch monumental del cap de vall de la Rambla?

Encare un altre dupte.

L' arch ¿será de triunfo ó de qué? ¿Será simplement d' honor y cortesia? ¿Será una galanteria mes ó menos monumental y dispendiosa?

En Polavieja abandoná Manila, no perque la guerra estés acabada, sino perque 'l general pateix del fetje y allí s' havia agravat. La guerra dura encare, y no es poca la feyna que en Primo de Rivera ha fet, está fent y haurá de fer per donar per pacificada l' isla de Luzón.

Convé, donchs, tenir molt compte en l' inscripció que 's posa al arch. Com menos cosas digni, millor. Qui molt xerra—diu el ditxo—molt erra, y considerin l' efecte que faria si en la llegenda 's parlés del pacificador de Cavite, ó del conquistador de Cavite, ó del salvador de Cavite... y en el moment en que ell estés entrant y passanthi per sota, sentíssim vendre per aquests carrers una fulla impresa al crit de: *Ultima hora, con los nue-*

LO SR. MATEU

Cada día mes preocupat sense saber quin rumbo te de pendre.

vos sucesos de Cavite, y el segundo ataque de las tropas españolas!...

Tal com está avuy aquell tinglado, si 'ls directors del arch monumental m' haguessin de creure, en l' inscripció no hi posarian sino aixó:

«AL GENERAL POLAVIEJA, SALUD. ¡AMEN!

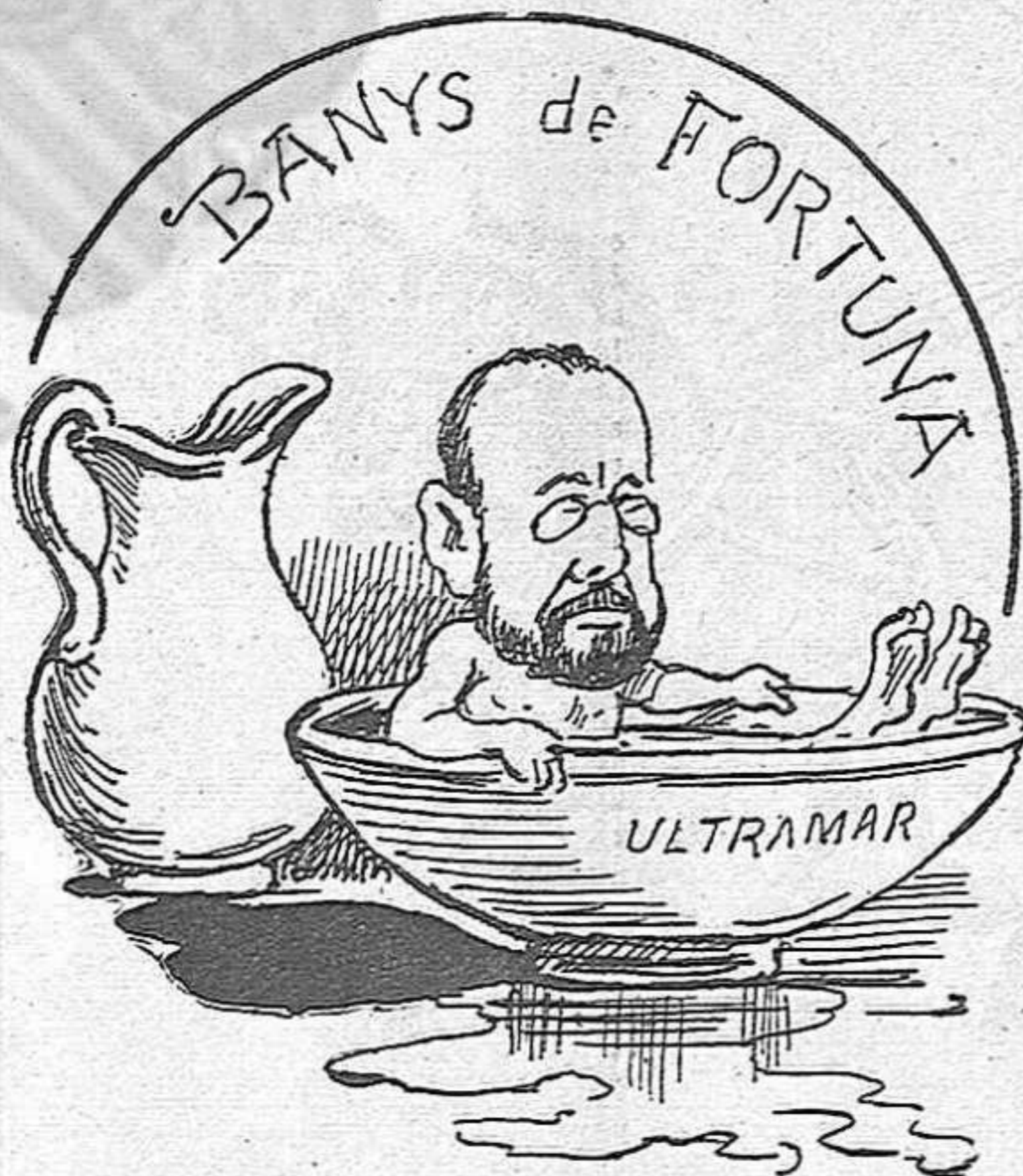
FANTÁSTICH.

¿QUÉ FARÉ?

Segons els papers explican, demá hi ha d' havé elecciones. Hi vist deu candidaturas, hi anat á sis reunions. Hi llegit els manifestos d' un remat de candidats, hi sentit moltas mentidas, hi sentit moltas vritats. Y ab tot y sé á la vigilia, després de pesarho bé, per més que penso y repenso... no sé qué fé.

—¡Tot aixó es una comedia!—

A FORTUNA

Lo ministre de Ultramar prenent banys per treures la cremor de las enrabias ab en Navarrorreverter.

sento cridar per aquí:
el cacique á horas d' ara
ja ho sab qui té de sortí.
¿Interventors? ¿mesas? ¿urnas?...
Un capdell d' arditos bunyols,
que no tenen més objecte
que enganyá á quatre mussols.—
Sentint aquestas arengas,
busco 'l que més me convé,
y.... 'm quedo del mateix modo....
¿No sé qué fé!

—¡D' aquí vé tot!—diuhen altres:
¡D' aquí prové tot el mall!
De la estúpida apatia
que hi há al cos electoral.
Si 'ls electors no dormissin
y cumplissin sa missió,
no passaria 'l que passa
y aniriam molt milló.—
¿Es vritat lo que aquests diuhen?
¿Será cert que tot prové
de la nostra indiferencia?
No sé qué fé.

—El que s' hi enreda es un tonto,—
replican al meu costat:
tot aixó de l' apatia
ja está desacreditat.
Encare que 'ls homes dignes
preguessin la decissió
de da una bona escombrada,
no 'n sortirian. ¡Nó y nó!—
¿Tenen rahó aquests? ¿No 'n tenen?
¿Son ells els que van més bé?
N' hi há per tornarse tarumba....
¿No sé qué fé!

—Vaji á votar—m' aconsellan
uns que 'm venen á trobá:
voti á Fulano y Sutano,
y no se 'n penedirá.
Si ells entran al municipi,
ja veurá ab un mes ó dos
á dintre d' aquella casa
quin baldeig més horrorós!—
¿Veyéu? Aquest plan m' agrada,
gent de fibra aixis convé....
Pero ¿y si aixó es tot conversa?
¿No sé qué fé!

—¡Son uns farsants! ¡No se 'ls cregni!—
sento cridar desseguit:
voti á Fulano y Sutano
¡y quedará ben guarrit!
¡Tinguiho present! Dels patriotas
que parlan ab aquest tò
no més per amor al poble....
no n' esperi res de bo.—
¿Qué tall! Per aquests, son pájaros;
per aquells, son gent de bé....
¿Crech á aquests? ¿Crech á aquells altres?
No sé qué fé.

Si vaig á votá, es possible
que voti á un aixelebrat
que acabi fins per endürsen
lo que 'ls altres han deixat.
Si no hi vaig, la meva falta
pot fer que quedi elegit
un perdís que, combatentlo,
no sortiria elegit.
Votant, puch perjudicarme....
no votant, potsers també....
Caballers, ho dich de serio:
¡no sé qué fé!

C. GUMÁ.

LA CATÁSTROFE DE PARÍS

En lo carrer de Jean Goujon s' havia construhit un espayós local de fusta y drap ab lo nom de *Bazar de la Caritat*. Figurava una serie de botigas de totas menas y diversos espectacles, quals productes se destinavan á fins benéfichs. La instalació era hermosa, simulant construccions de l' Edat mitja, y haventse fet de moda, 's veyá molt concorregut lo Bazar per la flor y nata de las damas elegants de París. Algunas d' ellas tenian á son cárrech l' expendició de objectes, y las demás hi anavan á comprar y á lluhir.

Dimars á la tarde 's calá foch al Bazar, en lo moment en que 's trobava extraordinariament concorregut. En lo transcurs de alguns minuts quedá tot arbolat. Es imposible descriure 'l pánich que s' apoderá de tots los presents. En busca de las portas de fugida, un gran número de aquellas senyoras elegantment arranjadas, trobaren la mort: tal signé la confusió, que moltas d' ellas caygueren per no tornar á alsarse, completament aplastadas. Las que 's trobavan mes endintre sucumbieren á causa de l' asfixia produhida pel fum y per efecte de las cremaduras.

A pesar de la prestesa ab que arribaren los ausilis, no hi hagué medi d' evitar que 'l local quedés transformat en un inmens braser, en lo qual perderen hasta las formas, no haventhi medi de reconeixe'ls, un gran número de cossos humans. No s' ha vist may nn espectacle mes aterrador.

Entre 'ls desaparecuts se contan algunas senyoras de la mes alta societat, entre ellas la Duquesa de Alençon. La muller del cónsul espanyol Sr. Flores, retirada encare ab vida, morí als pochos instants per efecte de las cremaduras. La Sra. de Giralt y las sevas fillas, entre las quals hi ha que contar la senyoreta Mercé, la brillant pianista que admirarem al Teatro

Lirich, pogueren escapar per un pati interior, sufrint algunas cremaduras afortunadament no graves.

Los periódichs de Paris venen plens de detalls y pormenors de aquesta espantosa catástrofe, la qual ha costat la vida á unas 200 personas próximament, ascendint á otras tantas las feridas de mes ó menos gravetat.

J.

DATS los preparatius que s' fan per rebre á n' en Polavieja, no sembla sino que ns porti ficadas á las butxacas las Islas Filipinas enterament pacificadas.

Tots los elements reaccionaris de Barcelona y altres que sense serho 'ls secundan, s' han posat d' acort perque la recepció siga de primera.

Fins li aixecan un arch de triunfo en la Plassa de la Pau.

* *

Aquest arch, sobre tot, respón á un pensament que porta molta intenció.

—A veure—s' han dit los reaccionaris—si fentli nosaltres un arch, lo general del fetje s' decideix á fer l' arquet als liberals.

En Navarrorreverter diu sempre que l' Hisenda vá al pel, que 'ls ingressos aumentan y que casi no sab que ferse dels diners.

Com mes se 'n gastan mes se 'n tenen. Vegin si ho arriban á compendre.

Jo sí: en Chuanet es un xufiero valenciá que cada vegada que tren un vas d' horxata de la chelaora, hi tira dos vasos d' aygua. D' aquesta manera la chelaora, en lloch de buydarse se li vá omplint. No hi ha sino que al final d' horxata no n' hi quedarà gens: tota estarà plena d' aygua bruta.

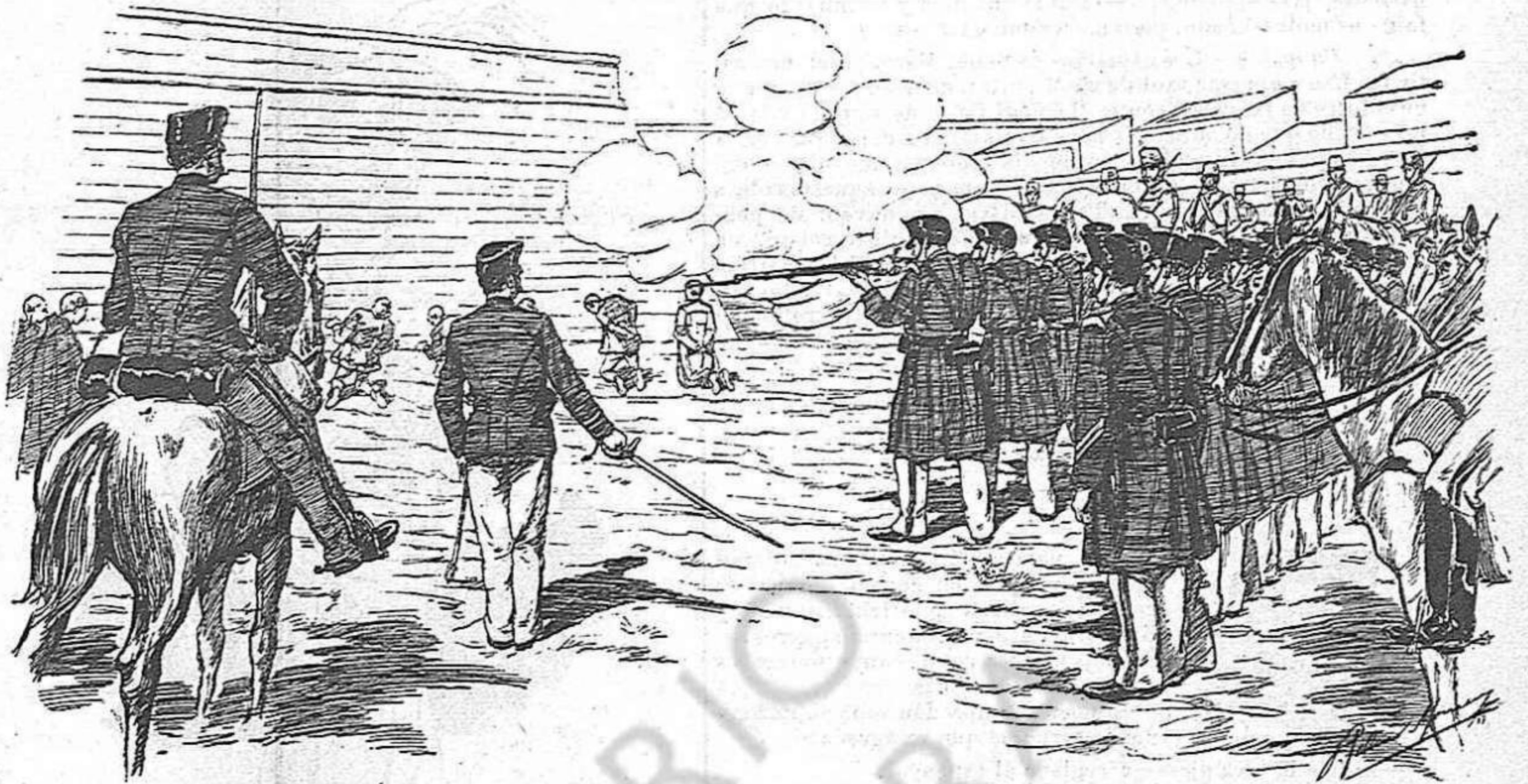
Et voilà.

Espanya es en algunas cosas la personificació més completa del mon al revés.

Aquí tenen als diputats carlins que s' negan resoltament á tornar á las Corts, perque en Cánovas s' ha atrevit á plantejar las reformas de Cuba á espatillas del Parlament.

L' EXPIACIÓ DEL CRIM DEL CARRER DE CAMBIS NOUS

(Apunte de J. PELLICER MONTSENY.)

Fusellament dels anarquistas Ascheri, Molas, Nogués, Alsina y Más en lo fosso del Castell de Montjuich. (Vegis l' article.)

Y diuhen els de la boyna que aquest es l' acte de absolutisme mes gran que may s' haja vist.

Si es l' acte més gran de absolutisme y ells son absolutistas ¿no es veritat que haurian de donar á dida al rey de las húngaras y alistarse en las filas del mónstruo, per ser mes abscut que 'l mateix Carlets?

Vaja, que no ho entenen.

Es inútil que 'ls sagastins esperin pujar próximament al candelero.

Lo rellotje conservador ta corda per tot lo resto de la primavera y per tot l' estiu, y en Cánovas no caurá, segons diuhen, fins á la tardor.

Quan caygui la fulla.

O siga quan los arbres se quedin pelats y sense fruit.

Y si 'ls sagastins tenen gana que roseguin escorsa.

Alguns barcos de guerra espanyols van anar á fé 'l maco á Nova-York, ab motiu de la inauguració de l' estatua del general Grant. Y resultá que sent Espanya la nació mes ofesa, es la que hi estigué millor representada.

Aixó sí, 'ns ho pagaren bé. Fins las bandas americanas tocaren la marxa de Cádiz.

Ben mirat es l' únich que 'ns donan sempre. Música, música y no mes que música!....

A Teruel han sigut xiulats uns jesuitas.

Los seminaristas anavan á obsequiarlos ab una serenata, y calculant el poble que 'ls instruments escassejavan, resolué reforzar l' orquesta ab una gran colecció de pitos.

Y ja veurán com los jesuitas visitants de aquella lliberal ciutat no son capassos de agrahir que 'ls hajan posat al mateix nivell de 'n Cánovas!....

Las Corts s' obrirán lo dia 20 del actual.

En plena romeria de Sant Isidro.

Ab aixó sols demostra en Cánovas una intenció política de primera forsa. En semblants dias funcionan los xiulets del Sant, y D. Antón desitja que 'ls seus diputats els acullin com un obsequi.

Llegeixo:

«Hi ha noticias del general Polavieja, qui, al passar per Aden, entrant al mar Roig, se trobava mol millorat de salut.»

Sempre vaig creure lo mateix: y á mida que s' aproxiimi á Espanya s' anirá trobant millor.

Y al desembarcar estará molt mes gras que quan vá embarcarse. Temperaments hi ha als quals els hi proban molt las malalties del fetje.

ITALIA—UN CONAT DE REGICIDI

(Del Monde Illustré.)

Pere Acciriato, se precipita punyal en ma sobre 'l rey Humbert en lo moment en que aquest se dirigia á las carreras de caballs.

CORRESPONDENCIA PARTICULAR

Ciudadans Lleonart y Cassadías, Rovira Oedema, A. Rosés Maristany, Pepito All y Oli, Cucala, Enrich de la Torra, Un jove aixerit, Pam y pipa, J. M. Mirosa, Un Sabadallench, Poll reviscolat y J. Marmanyer: —Lo qu' envia aquesta semana no fá per casa.

Ciudadans Pacatilla, Llaminer, M. Balmés, M. muelle Pipi, Met Jaumet Escolá, Felions Petit, Chiquito d' Egara y Noy de Tarrassa, Crach, L' home dels bassos, J. Romansos, Melon Cansado, Net dels Almogavers, Rossinyol, Sanch de Cargol y Xiribit: —Insertaré alguna cosa de lo que 'ns envian.

Ciudadá Angeli: N' aprofitaré alguns.—Ramonet R.: Gracias per tot.—F. V. (Manresa): Es una qüestió delicada y l' estat excepcional en que 'ns trobem no 'ns deixa la llibertat necessaria pera tractarla.—Antón E. Ferrat: Se 'n aprofitarán alguns.—Un gat amagat y Un ratolí que 'l vigilava: Per sa índole l' assumpto no s' presta á ser tractat en un periclich.—Carlos Bomba Gota: La idea es acceptable; pero la forma no pot anar ni ab curriolos.—J. Ferré y Roig: Va bé.—Corresponsal (Real de Monroy): L' assumpto no tindria cap interès per la majoria de nostres lectors.—Félix Cans: L' idea de la composició es un xascarrillo vell: la forma no es tampoch recomenable.—F. Leporace: Aceptariem la composició, a no ser los versos septimans del final y l' últim: «Caprich» en catalá no sabem que vol dir, y en quant al últim resulta massa realista.—D. Ferrés: No 'ns agrada.—E. de la Font: Com tampoch el dibuix que voste 'ns envia.—J. Sallentag: Suposém que seria una inadvertencia del caixista: per lo tant dispensi.—J. Nhayjah: Passi lo que millor li sembli.—Lluís G. Salvador: Queda acptat.—E. Cerribas: Idem lo sonet.—J. Rosselló: Va molt bé: Gracias.—J. Sadurni, M. de los Valls: No fá per casa.—Riu: Va bé: per publicar lo vers á l' Esquella 'l reberem massa tart.—J. Oliva Bridgman: Llimat'una mica, podrá montarse.

ANTONI LOPEZ, editor. Rambla del Mitj, 20

A. López Robert, impresor.—Asalto, 63.—Barcelona.